

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Zagreb, lipanj 2009.

SADRŽAJ

stranica

I.	OSVRT NA NALOGE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.	2
II.	REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2008.	2
1.	PRAVNA REGULATIVA	2
2.	DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO	3
3.	RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE	4
3.1.	Program rada i finansijski plan	4
3.2.	Poslovne knjige	5
3.3.	Sustav unutarnjih kontrola	7
3.4.	Financijski izvještaji	8
3.5.	Popis imovine i obveza	9
3.6.	Potraživanja i obveze	9
4.	NOVČANA SREDSTVA	10
5.	PRIHODI	10
5.1.	Prihodi iz proračuna	11
5.2.	Prihodi od članarina	12
5.3.	Drugi prihodi	13
6.	RASHODI	13
6.1.	Rashodi za zaposlene	14
6.2.	Materijalni rashodi	14
6.2.1.	Rashodi za usluge	15
6.2.2.	Drugi materijalni rashodi	17
6.3.	Rashodi za amortizaciju	17
6.4.	Financijski rashodi	17
6.5.	Rashodi za donacije (pomoći)	18
6.6.	Drugi rashodi	18
7.	NABAVA IMOVINE	18
8.	NALAZ	19
III.	MIŠLJENJE	20

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-01/09-01/140

Urbroj: 613-03-02-09-6

Zagreb, 15. lipnja 2009.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2008.

Na temelju odredbi članka 4. i 7. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 49/03 - pročišćeni tekst 177/04), te odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2008.

Revizija je obavljena u razdoblju od 6. travnja do 15. lipnja 2009.

Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI revizijski standardi (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja za 2008.,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

I. OSVRT NA NALOGE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Stranke za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojem nije postupljeno prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Poslovne knjige su zaključene koncem 2008. Za utvrđivanje rezultata poslovanja korišteni su propisani računi računskog plana, rashodi su evidentirani na propisanim računima rashoda i na temelju vjerodostojne dokumentacije. Sredstva koja pripadaju podružnicama uplaćuju se na račune podružnica i njihovo stanje se pojedinačno prati u poslovnim knjigama. Obavljen je popis imovine i obveza koncem 2008. Donesena je odluka kojom je određeno koji članovi imaju pravo na korištenje mobitela, a određeni su i maksimalni iznosi za pokriće navedenih troškova.
2. Podaci iz financijskih izvještaja odgovaraju podacima u poslovnim knjigama. Podaci o fizičkim i pravnim osobama od kojih su primljene donacije su objavljeni na web stranici Stranke.
3. O primljenim članarinama izdavane su potvrde.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Knjiga dugotrajne imovine i dalje se vodi ručno. Nije ustrojena evidencija o unajmljenim poslovnim prostorima. Nisu ustrojene pomoćne evidencije o potraživanjima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke.

Stranka je i nadalje u obvezi postupiti prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

II. REVIZIJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I POSLOVANJA ZA 2008.

1. PRAVNA REGULATIVA

Poslovanje političkih stranaka uređuju sljedeći propisi:

- Zakon o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata,
- Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98 i 36/01),
- Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 177/04 i 73/08),
- Zakon o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 47/95, 106/96, 164/98, 105/99, 54/00, 73/00, 48/04, 82/04, 90/05 i 76/07),
- Zakon o izborima zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 69/03, 19/07 i 20/09),

- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09),
- Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (Narodne novine 26/07),
- Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09 i 9/09),
- Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (Narodne novine 60/96, 113/97, 7/99, 112/99, 119/99, 44/00, 63/00, 80/00, 109/00, 54/01, 58/03, 198/03, 55/04, 77/04, 153/05, 79/07 i 34/08), te drugi propisi.

2. DJELOKRUG RADA I UNUTARNJE USTROJSTVO

Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. godine utemeljio dr. Ante Starčević. Djelovanje Stranke bilo je zabranjeno od siječnja 1929., a obnovljeno je u veljači 1990. Upisana je u registar političkih stranaka pri nadležnom tijelu Republike Hrvatske u veljači 1990. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Primorska 5.

Djelokrug Stranke određen je Statutom i programom rada.

Statut Stranke donesen je u veljači 2004., a izmjene Statuta u travnju 2008. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o materijalno financijskom poslovanju Stranke, Pravilnik o pečatima i memorandumima Stranke, Odluka o visini članarina, Odluka o financijskom poslovanju, te drugi akti.

Temeljna organizacijska jedinica je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine kao osnovne samoupravne jedinice, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Podružnica može imati niže organizacijske jedinice-ogranke. Stranka prema registru ima 494 podružnice.

Tijela podružnice su Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, a tijela Županijskog zbora su Županijsko vijeće, Nadzorni odbor i Časni sud.

Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva ustrojeno je tajništvo Stranke. Tajništvo obavlja organizacijsko tehničke poslove, komercijalno financijske i druge poslove prema potrebama. Za organiziranje rada tajništva zadužen je glavni tajnik Stranke.

Stranku predstavlja i zastupa predsjednik. Središnja tijela Stranke su Sabor, Glavni stan, Predsjedništvo, Nadzorni odbor i Časni sud.

Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava predsjednika, članove Nadzornog odbora i Časnog suda, utvrđuje ciljeve i politiku, donosi i mijenja Program i Statut, te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom i Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obavezno u roku šest mjeseci nakon izbora za Hrvatski sabor.

Između dva Sabora, predsjednik može sazvati Konvenciju. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana, članovi Predsjedništva, te svi predsjednici podružnica.

Glavni stan je najviše političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan donosi političku strategiju, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnništva, odbore i povjerenstva, utvrđuje organizacijski ustroj, utvrđuje iznos članarine za tekuću godinu, te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo. Donosi provedbene, političke i druge odluke, prati i usklađuje rad županijskih vijeća Stranke, priprema izbornu kampanju, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom Saboru, donosi poslovnik o radu tijela i pravilnike za izbor tijela Stranke. Predsjedništvo uz predsjednika čine dva dopredsjednika, glavni tajnik i još sedam članova, koje imenuje i razrješava predsjednik.

Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih organizacijskih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe dužne su Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko poslovanje i poslovne knjige. Nadzorni odbor je u skladu s odredbama Statuta, podnio Glavnom stanu godišnje izvješće o radu za 2008.

Časni sud se sastoji od pet članova izabranih na Saboru. Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju donosi odluke o žalbi na odluke Časnog suda županijskih vijeća Stranke.

Predsjednik Stranke od 1996. je Anto Đapić. Koncem 2008. Stranka je imala dva zaposlenika.

3. RAČUNOVODSTVENO POSLOVANJE I PLANIRANJE

3.1. Program rada i financijski plan

- Program rada

Predsjedništvo je u travnju 2008. donijelo Plan i program Stranke za 2008. Navedeno je da sve aktivnosti u 2008. treba provoditi s ciljem konsolidiranja organizacije Stranke putem revizije članstva i organizacije unutarstranačkih izbora u svim organizacijskim jedinicama Stranke. Prema Programu, unutarstranačke izbore treba provoditi u skladu sa odredbama Statuta, do kraja 2008. treba donijeti izmjene općih akata i odluka nadležnih tijela koje je nužno uskladiti s izmjenama i dopunama Statuta, a u drugoj polovini 2008. treba obaviti pripreme za lokalne izbore 2009.

Program je bio podijeljen na redovne i izvanredne aktivnosti. U okviru redovnih aktivnosti predviđeno je:

- održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke,
- provođenje redovitih aktivnosti zastupnika i vijećnika Stranke i koordinacija s tijelima i dužnosnicima,
- obilježavanje obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u kulturnim i športskim događanjima,
- suradnja sa srodnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, te
- osiguranje funkcioniranja ureda Stranke.

U okviru izvanrednih aktivnosti bilo je predviđeno:

- donošenje općih akata i odluka usklađenih s izmjenama i dopunama Statuta Stranke,
- organizacija i edukacija dužnosnika izabranih na unutarstranačkim izborima,

- donošenje strategije za lokalne izbore 2009.,
- organizacija skupova, konferencija za tisak i drugih javnih događanja, te izvanredne sjednice tijela Stranke.
- Financijski plan

Početakom 2008. donesen je financijski plan Stranke za 2008. Financijskim planom planirani su prihodi u iznosu 3.520.000,00 kn, a rashodi u iznosu 3.310.000,00 kn. Planirani prihodi u iznosu 3.520.000,00 kn, odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.500.000,00 kn, članarine u iznosu 500.000,00 kn, prihode iz državnog proračuna u iznosu 300.000,00 kn, dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu 200.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 20.000,00 kn.

U okviru rashoda koji su planirani u iznosu 3.310.000,00 kn, najznačajniji rashodi u iznosu 2.050.000,00 kn planirani su za usluge.

Financijskim planom obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda. Prihodi i rashodi su realno planirani. U okviru rashoda planirana ulaganja za investicije u iznosu 250.000,00 kn. Prema Uredbi o računovodstvu neprofitnih organizacija koja se primjenjuje od početka 2008., ukupan trošak nabave nefinancijske imovine se ne uključuje u rashode, već se kao rashod priznaje samo amortizacija za novo nabavljenu imovinu. S obzirom na promjene u propisima u računovodstvu neprofitnih organizacija, trebalo je donijeti izmjene financijskog plana, te iz planiranih rashoda isključiti ulaganja za investicije. Rashode treba planirati financijskim planom, prema vrstama u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

3.2. Poslovne knjige

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke su dužne voditi poslovne knjige i podnositi financijska izvješća na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Vođenje poslovnih knjiga za sve ustrojstvene jedinice organizirano je u tajništvu. Navedenom organizacijom osiguravaju se cjeloviti podaci o financijskom poslovanju Stranke.

Financijsko poslovanje Stranke u 2008. obavljalo se putem žiro računa za Središnjicu i putem podračuna za podružnice. Za financijsko poslovanje putem žiro računa i podračuna vođena je jedna glavna knjiga, koja sadrži podatke o cjelokupnom poslovanju Stranke. U središnjem računovodstvu obavljanju se plaćanja sa svih žiro računa i podračuna za potrebe središnjice i organizacijskih dijelova - podružnica i županijskih vijeća, te se prate raspoloživa sredstva na svim računima. Financijsko poslovanje obavljalo se u skladu s donesenom Odlukom o financijskom poslovanju i drugim internim aktima.

Poslovne knjige su vođene prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. Na računu rashoda za amortizaciju u poslovnim knjigama evidentiran je obračun amortizacije za cjelokupnu imovinu, a trebalo je evidentirati rashode amortizacije samo za imovinu nabavljenu nakon 1. siječnja 2008.

Prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija, do početka 2008. trošak nabave nefinancijske imovine bio je u cijelosti uključen u rashode, a od početka 2008., trošak nabave nefinancijske imovine se ne uključuje u rashode, već se kao rashod priznaje amortizacija za novo nabavljenu imovinu. S obzirom da je trošak nabave za imovinu nabavljenu prije 1. siječnja 2008., u cijelosti teretio rashode, pri obračunu amortizacije za navedenu imovinu trebalo teretiti izvore vlasništva.

Rashodi amortizacije evidentirani su u poslovnim knjigama u 2008. u iznosu 147.477,00 kn, od čega se na amortizaciju za opremu i sitni inventar koji su nabavljeni u 2008. odnosi 7.633,00 kn, a za opremu koja je nabavljena ranijih godina odnosi se 139.844,00 kn. Iznos amortizacije za opremu nabavljenu ranijih godina trebao je teretiti izvore vlasništva, a ne rashode za 2008. Zbog navedenog načina evidentiranja amortizacije, rashodi za 2008. iskazani su u većem iznosu za 139.844,00 kn. Rashodi i vlastiti izvori iskazani su u većem iznosu za 139.844,00 kn, a višak prihoda je manji za isti iznos. S obzirom da su vlastiti izvori iskazani u većem iznosu, a višak prihoda u manjem iznosu, navedeni način evidentiranja nije imao financijskog utjecaja na ukupne izvore vlasništva.

Početno stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama za 2008. nije istovjetno završnom stanju u poslovnim knjigama koncem 2007., jer je pri otvaranju poslovnih knjiga za 2008. obavljen ispravak početnog stanja. Stanje imovine, te obveza i vlastitih izvora na dan 1. siječnja 2008. iskazano je u poslovnim knjigama u iznosu 883.226,00 kn i veće je za 192.504,00 kn od iskazanog stanja na dan 31. prosinca 2007. Ispravak je obavljen za 2007., te su u poslovnim knjigama evidentirana potraživanja za jamčevne pologe u iznosu 165.000,00 kn, te druga potraživanja i imovina u iznosu 27.504,00 kn, koja do tada nije bila evidentirana u poslovnim knjigama.

Od pomoćnih knjiga vođena je knjiga blagajne i knjiga dugotrajne imovine. Knjiga blagajne vođena je u skladu s propisima. U 2008. evidentiran je priliv u blagajnu u iznosu 7.000,00 kn, a odliv sredstava iz blagajne u iznosu 6.826,00 kn. Knjiga dugotrajne imovine vođena je ručno.

Unos podataka u poslovne knjige obavljan je na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava.

Za pojedine članove Stranke plaćani su troškovi smještaja u hotelu, pri obavljanju stranačkih dužnosti. Navedeni rashodi evidentirani su na temelju računa hotela, koji glase na Stranku. Račune je ovjerio predsjednik stranke. Drugi rashodi vezano za službena putovanja nisu izvršeni, osim rashoda koji se odnose na održavanje službenih automobila, te plaćanje cestarine. Odredbama članka 14. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se rashodi za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava, kojima se dokazuju rashodi i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Putni nalozi za službeni put nisu izdavani. Osim odobrenja, na svakom računu vezanom za troškove smještaja u hotelu, predsjednik u pisanom obliku daje odobrenje za isplatu, te potvrđuju da su rashodi izvršeni u vezi provođenja aktivnosti predviđenih Statutom i programom Stranke. Vezano za plaćanje cestarine, odnosno korištenje kartice za elektronsku naplatu cestarine, članovima stranke koji su upućeni na obavljanje određene aktivnosti, tajnik stranke ispostavljao je naloge za upotrebu automobila u službene svrhe za određenu relaciju. Prema navedenim nalogima podmirivani su troškovi cestarine, dok su druge troškove puta plaćali članovi Stranke koji su obavljali određene aktivnosti.

Stranka ima unajmljen veći broj poslovnih prostora za potrebe podružnica, te za tajništvo. Ugovori o najmu poslovnih prostora nalaze se u dokumentaciji Središnjice ili u dokumentaciji podružnice. Predlaže se popisati unajmljene poslovne prostore, te sastaviti evidenciju s podacima iz ugovora o unajmljenim poslovnim prostorima – lokacija prostora, trajanje ugovora, površina, ugovoren iznos mjesečne zakupnine, te drugi važni podaci vezani za troškove korištenja.

3.3. Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola osigurava upravljanje financijskim sredstvima i drugom imovinom prema načelima zakonitog, ekonomičnog i učinkovitog raspolaganja. Radi osiguranja navedenog načina upravljanja sredstvima, Stranka je donijela interne akte koji uređuju financijsko poslovanje. Predsjedništvo Stranke donijelo je Odluku o financijskom poslovanju, a Glavni stan je donio Pravilnik o materijalno financijskom poslovanju.

Prema Odluci o financijskom poslovanju, za raspolaganje financijskim sredstvima ovlašten je Predsjednik. Raspolaganje financijskim sredstvima dopušteno je u okvirima financijskih planova do visine raspoloživih sredstava na žiro računu. Iznimno predsjednik može odobriti plaćanje iz sredstava kratkoročnih pozajmica ili kredita, s time da ukupan iznos zaduživanja u tijeku godine ne može biti veći od 20,0% priliva sredstava na žiro račun u prethodnoj godini. Predsjednik Stranke i članovi Nadzornog odbora imaju pravo na pokriće troškova pri obavljanju dužnosti.

Prema odredbama Pravilnika o materijalno financijskom poslovanju, financijsko poslovanje vodi središnje računovodstvo prema godišnjem financijskom planu. Trošenje novčanih sredstava dopušteno je za ostvarenje programa i ciljeva Stranke, te ako je u skladu sa Zakonom o financiranju političkih stranaka. Središnji nadzorni odbor provodi kontrolu financijsko računovodstvenog poslovanja i očuvanja imovine Stranke, u svim organizacijskim dijelovima.

Računovodstveno poslovanje vodi se jedinstveno za sve organizacijske dijelove Stranke, prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Predsjednik je ovlašten raspolagati sredstvima na žiro računima i podračunima, a svoje ovlaštenje za potpisivanje naloga za plaćanje može prenijeti na druge osobe. Prema navedenom Pravilniku, središnja tijela Stranke raspolažu prihodima od članarina, prihodima iz državnog proračuna i dobrovoljnim priložima (donacijama) koje su im upućene, te s 30,0% prihoda iz proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave. Podružnice, odnosno gradska i županijska vijeća raspolažu s dobrovoljnim priložima (donacijama) koji su im upućeni, te sa 70,0% prihoda iz proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prijedlog za narudžbe za nabavu roba i usluga za potrebe podružnica odnosno gradskog i županijskih vijeća, središnjem računovodstvu podnose predsjednici, uz odgovarajuću dokumentaciju. Narudžbe za potrebe središnjih tijela odobrava predsjednik Stranke ili osoba koju ovlasti.

Odlukom predsjednika Stranke, glavni tajnik je ovlašten za izvršenje financijskog plana, te za nabavu roba i usluga za potrebe središnjih tijela. Također je ovlašten za plaćanje troškova izvanrednih aktivnosti, smještaja, prijevoza, goriva, mobitela i cestarine za dužnosnike, troškova prehrane i pića prilikom sjednica tijela, te nepredviđenih troškova koji bi izazvali materijalnu štetu ili štetu ugledu Stranke.

U skladu s odredbama Statuta, Nadzorni odbor je sastavio godišnji izvještaj za Glavni stan o obavljenom nadzoru nad poslovanjem Stranke. Redoviti nadzor obavljao se u prosjeku jednom mjesečno. Nadzorni odbor nije imao primjedbi na rad središnjeg računovodstva. U izvještaju je skrenuta pozornost na potrebu poboljšanja naplate prihoda od članarina, te na poboljšanje kontrole nad rashodima koje ostvaruju podružnice i županijska vijeća. Članovi koji nisu uplatili godišnju članarinu nemaju aktivni stranački status, odnosno određena prava biranja i kandidiranja na izborima, te ukoliko žele to pravo ostvariti moraju podmiriti obaveze za članarine.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola, odnosno upravljanje financijskom i drugom imovinom obavljalo se u skladu s donesenim internim aktima.

3.4. Financijski izvještaji

U skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, za 2008. su sastavljeni propisani financijski izvještaji: bilanca, izvještaj o prihodima i rashodima, te bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2008. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

U skladu s odredbama članka 19. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, završni račun i financijsko izvješće u kojem su navedeni izvori prihoda, podaci o fizičkim i pravnim osobama koje su dale dobrovoljne priloge (donacije), te podaci o namjeni donacija, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni na web stranici Stranke. Dobrovoljni prilozima (donacije) su primljeni od pravnih i fizičkih osoba u novcu, u iznosu 216.000,00 kn, a namijenjeni su za sufinanciranje rada Stranke.

- Bilanca

U bilanci sa stanjem na dan 31. prosinca 2008. vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.694.205,00 kn. Imovina se odnosi na dugotrajnu imovinu u iznosu 755.592,00 kn i financijsku imovinu u iznosu 938.613,00 kn. Dugotrajna imovina odnosi se na opremu u iznosu 270.683,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 463.958,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 20.695,00 kn, te knjige i umjetnička djela u iznosu 256,00 kn. Prijevozna sredstva odnose se na osobne automobile.

Financijska imovina odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 819.599,00 kn. depozite i jamčevne pologe u iznosu 62.844,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 35.835,00 kn i rashode budućeg razdoblja u iznosu 20.335,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja odnose se na plaće zaposlenika za prosinac 2008.

Obveze su iznosile 896.682,00 kn, a vlastiti izvori 797.523,00 kn.

- Izvještaj o prihodima i rashodima

U izvještaju o prihodima i rashodima, iskazani su ukupni prihodi u iznosu 3.592.319,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 3.042.662,00 kn, te višak prihoda u iznosu 549.657,00 kn.

- Bilješke uz financijske izvještaje

U bilješkama uz financijske izvještaje detaljno su navedeni izvori prihoda, te podaci o pravnim i fizičkim osobama od kojih su primljeni dobrovoljni prilozi (donacije).

3.5. Popis imovine i obveza

Odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija propisano je da neprofitna organizacija na koncu poslovne godine mora sastaviti popis imovine i obveza radi usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

U prosincu 2008. donesena je odluka o popisu imovine i obveza i osnivanju povjerenstava za popis. Odlukom su određeni rokovi za obavljanje popisa i dostavu izvještaja, imenovano je pet članova povjerenstva, a predsjednik Nadzornog odbora zadužen je za rukovođenje organizacijom popisa.

Povjerenstvo za popis je utvrdilo plan rada kojim je određeno obavljanje popisa u središnjici i podružnicama Stranke na području grada Zagreba i osam županija, u razdoblju od 10. do 25. siječnja 2009. Izvještaj o obavljenom popisu sastavljen je koncem siječnja 2009. Imovina i obveze popisani su prema planu, a povjerenstvo je zbog dotrajalosti i neupotrebljivosti predložilo za rashod opremu neotpisane vrijednosti 2.654,00 kn.

Predsjedništvo i Nadzorni odbor prihvatili su izvještaj povjerenstva za popis imovine i obveza. U poslovnim knjigama usklađeno je stanje imovine i obveza sa stanjem utvrđenim popisom, te evidentiran rashod opreme.

3.6. Potraživanja i obveze

U poslovnim knjigama iskazana su potraživanja za prihode poslovanja koncem 2008. u iznosu 35.835,00 kn. Odnose se potraživanja za članarine u iznosu 6.960,00 kn, potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 24.257,00 kn i druga potraživanja u iznosu 4.618,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 896.682,00 kn, a odnose se na obveze za zaposlene u iznosu 20.058,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 85.353,00 kn, za financijske rashode u iznosu 8.149,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 783.122,00 kn. Koncem 2008. nije bilo dospjelih obveza.

Obveze za zajmove odnose se na obveze za kredit poslovne banke u iznosu 437.500,00 kn i obveze za kupovinu automobila putem financijskog najma u iznosu 345.622,00 kn.

Odluku o zaključenju ugovora o kreditu s poslovnom bankom do najviše 1.000.000,00 kn, s rokom otplate do najviše četiri godine, donijelo je Predsjedništvo Stranke. Ugovor o kreditu u iznosu 700.000,00 kn zaključen je s poslovnom bankom u ožujku 2008. Otplata je ugovorena u osam tromjesečnih obroka po 87.500,00 kn, a zadnji obrok dopijeva u veljači 2010. Ugovorena sredstva kredita, banka je doznačila na račun Stranke. Sredstvima kredita podmirene su obveze za raniji kredit, prema ugovoru iz 2007., u iznosu 200.000,00 kn i pripadajuće kamate u iznosu 7.503,00 kn. Druga sredstva kredita korištena su za podmirenje ranijih obveza prema dobavljačima roba i usluga. U 2008. banci su otplaćena tri obroka kredita u iznosu 262.500,00 kn, te su obveze koncem 2008. iznosile 437.500,00 kn.

Obveze za kupovinu automobila putem financijskog najma u iznosu 345.622,00 kn, odnose se na obveze prema ugovoru iz 2006. u iznosu 53.718,00 kn i ugovoru iz 2008. u iznosu 291.904,00 kn.

Prema ugovoru o financijskom najmu automobila koji je zaključen u 2006., automobil se otplaćuje u mjesečnim obrocima u iznosu 458,85 CHF, u protuvrijednosti u kunama, uvećano za kamatu i porez na dodanu vrijednost. Plaćanje dospjelih obroka obavljano je u roku. Zadnji obrok dopijeva u siječnju 2011.

Na temelju odluke Predsjedništva Stranke, u studenom 2008., zaključen je ugovor o financijskom najmu automobila. Najam je ugovoren u iznosu 397.400,00 kn. U skladu s ugovorom, 25,0% vrijednosti, odnosno 99.377,00 kn plaćeno je pri zaključenju ugovora. Plaćanje preostale vrijednosti ugovoreno je u 60 mjesečnih obroka, u razdoblju od prosinca 2008. do studenoga 2013., u protuvrijednosti 851,37 EUR. U prosincu 2008. plaćen je prvi obrok u iznosu 6.119,00 kn, te je obveza koncem 2008. iznosila 291.904,00 kn.

4. NOVČANA SREDSTVA

Stanje novčanih sredstava na dan 31. prosinca 2008. iskazano je u financijskim izvještajima u iznosu 819.599,00 kn. Odnosi se na stanje na računima u banci u iznosu 819.425,00 kn i blagajni u iznosu 174,00 kn.

Stanje novčanih sredstava iskazano u poslovnim knjigama, odgovara stvarnom stanju novčanih sredstava na žiro računima i podračunima iskazanim na izvodima banaka

5. PRIHODI

Prihodi su planirani u iznosu 3.520.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 3.592.319,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 2.819.809,00 kn, prihode od članarina u iznosu 538.415,00 kn, te druge prihode u iznosu 234.095,00 kn.

U tablici broj 1 daju se podaci o planiranim i ostvarenim prihodima za 2008.

Tablica broj 1

Planirani i ostvareni prihodi za 2008.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Planirano	Ostvareno	Ostvarenje u %	Udjel u %
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi iz proračuna	2.800.000,00	2.819.809,00	100,7	78,5
2.	Prihodi od članarina	500.000,00	538.415,00	107,7	15,0
3.	Drugi prihodi	220.000,00	234.095,00	106,4	6,5
	Ukupno	3.520.000,00	3.592.319,00	102,1	100,0

Vrijednosno značajniji prihodi su ostvareni iz proračuna u iznosu 2.819.809,00 kn. Prihodi od članarina i drugi prihodi ostvareni su u iznosu 772.510,00 kn.

5.1. Prihodi iz proračuna

Prihodi iz proračuna planirani su u iznosu 2.800.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.819.809,00 kn. Odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.476.034,00 kn i prihode iz državnog proračuna u iznosu 343.775,00 kn.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave planirani su u iznosu 2.500.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.476.034,00 kn.

Prema odredbama članka 8. do 13. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke se redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena Stranka ima u predstavničkom tijelu općine, grada i županije. Raspoređena sredstva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave trebaju doznačavati tromjesečno u jednakim iznosima na žiro račun organizacijske jedinice političke stranke, na razini odgovarajuće jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.476.034,00 kn, odnose se na prihode iz proračuna županija u iznosu 1.299.915,00 kn, gradova u iznosu 1.001.182,00 kn i općina u iznosu 174.937,00 kn.

Prema Pravilniku o financijskom poslovanju u Stranci, koji je donio Glavni stan, 70,0% ostvarenih prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu trošiti podružnice, odnosno županijska vijeća Stranke, a 30,0% prihoda troše središnja tijela Stranke.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačavale su sredstva Stranci u različitim intervalima, jednom ili više puta u tijeku godine. Manji broj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavio je Stranci obavijest o iznosu sredstava koja su u proračunu za 2008. raspoređena za političke stranke. Većina jedinica nije dostavila navedenu obavijest, te nije moguće kontrolirati pravovremenost i točnost naplate pripadajućih sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Predlaže se ustrojiti pomoćne evidencije o jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Putem navedenih predstavnika pribaviti dokumentaciju o sredstvima iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su raspoređena za Stranku, te pratiti i kontrolirati naplatu navedenih sredstava.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna planirani su u iznosu 300.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 343.775,00 kn. Navedeni prihodi ostvareni su za jednog člana Stranke, koji je zastupnik u Hrvatskom saboru.

Prema odredbama Zakona o političkim Strankama i Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka osiguravaju se u državnom proračunu u visini 0,056% tekućih izdataka proračuna iz prethodne godine. Državnim proračunom za 2008. planirana su sredstva za rad političkih stranaka u iznosu od 53.731.973,00 kn. Prema propisima, sredstva se raspoređuju na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog zastupnika u Hrvatskom saboru, a pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerno broju njenih zastupnika u Hrvatskom saboru.

U skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora je u travnju 2008. donio Odluku o raspoređivanju sredstava državnog proračuna za rad političkih stranaka. Prema navedenoj Odluci, Stranci su raspoređena sredstva za jednog zastupnika u iznosu 343.775,00 kn, što tromjesečno iznosi 85.944,00 kn. Raspoređena sredstva državnog proračuna u 2008. doznačena su Stranci u cijelosti.

5.2. Prihodi od članarina

Prihodi od članarina planirani su u iznosu 500.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 538.415,00 kn.

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, političke stranke radi ostvarivanja svojih političkih ciljeva mogu stjecati prihode od članarina. Članarinom se smatra redoviti novčani iznos što ga član plaća na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke.

Odredbama Statuta određeno je da su članovi Stranke dužni redovito plaćati članarinu, a članu koji se ogriješi o Statut ili radi suprotno temeljnim načelima Stranke, mogu se izreći stegovne mjere. Prema odredbama Statuta, članstvo u Stranci prestaje na temelju pisane izjave predsjednika podružnice (s područja na kojem boravi upisani član), kojom izjavljuje da je član odbio uplatiti članarinu.

Odlukom Glavnog stana određena je godišnja članarina za 2008., a pojedini članovi su dužni platiti uvećane iznose članarina. Najviši iznos članarine dužni su platiti zastupnici u Hrvatskom saboru, gradonačelnici, župani, zamjenici župana i članovi poglavarstava županija i gradova koji dužnost obnašaju profesionalno.

Predsjednici podružnica i povjerenici županijskih vijeća Stranke zaduženi su podijeliti članovima uplatnice za članarine, odnosno za provođenje odluke Glavnog stana vezano za plaćanje članarina. Uplata članarina obavlja se izravno na račun Stranke. Članovi koji nisu platili članarinu, nisu imali status aktivnog člana, odnosno nisu imali pravo kandidiranja i glasovanja kod biranja članova u tijela Stranke.

O primitku članarina vođene su evidencije u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, te Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). U skladu s odredbama navedenih propisa, Stranka je članovima izdavala potvrde o uplati članarina.

5.3. Drugi prihodi

Drugi prihodi planirani su iznosu 220.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 234.095,00 kn. Odnose se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 216.000,00 kn, nadoknade šteta od osiguravajući društava u iznosu 13.764,00 kn, te kamate za sredstva na računima i pozitivne tečajne razlike u iznosu 4.331,00 kn.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) planirani su u iznosu 200.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 216.000,00 kn. Na dobrovoljne priloge (donacije) od pravnih osoba odnosi se 41.500,00 kn, a od fizičkih osoba 174.500,00 kn.

Iznosi primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) od pojedinih pravnih i fizičkih osoba, u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata. O primitku dobrovoljnih priloga (donacija) vođene su evidencije i izdane potvrde u skladu s odredbama navedenog Zakona i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Dobrovoljni prilozima (donacije) iz neimenovanih (anonimnih) izvora nisu ostvareni.

6. RASHODI

Rashodi su planirani u iznosu 3.310.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.042.662,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 240.986,00 kn, materijalne rashode u iznosu 2.389.675,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 147.477,00 kn, financijske rashode u iznosu 104.062,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 133.051,00 kn, te druge rashode u iznosu 27.411,00 kn.

Izvršeni rashodi su evidentirani u poslovnim knjigama na temelju dokumentacije ovjerene od ovlaštene osobe, odnosno iz koje je vidljivo da je poslovni događaj stvarno nastao. U sljedećoj tablici daju se podaci o planiranim i izvršenim rashodima za 2008.

Tablica broj 2

Planirani i izvršeni rashodi za 2008.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Planirano	Izvršeno	Izvršenje u %	Udjel u %
1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	250.000,00	240.986,00	96,4	7,9
2.	Materijalni rashodi	2.480.000,00	2.389.675,00	96,4	78,5
3.	Rashodi za amortizaciju	130.000,00	147.477,00	113,4	4,9
4.	Financijski rashodi	100.000,00	104.062,00	104,1	3,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	100.000,00	133.051,00	133,1	4,4
6.	Drugi rashodi	250.000,00	27.411,00	11,0	0,9
Ukupno		3.310.000,00	3.042.662,00	91,9	100,0

6.1. Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu 250.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 240.986,00 kn. Odnose se na bruto plaće u iznosu 200.801,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 34.585,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 5.600,00 kn.

Plaće se isplaćuju za dva zaposlenika, a obračunane su i isplaćene prema zaključenim ugovorima o radu, te odlukama čelnika. Porezi i doprinosi obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

Drugi rashodi za zaposlene odnose se na naknade za godišnji odmor, božićnice i darove djeci. Navedene naknade obračunane su i isplaćene prema propisima i donesenim odlukama.

6.2. Materijalni rashodi

Materijalni rashodi planirani su u iznosu 2.480.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 2.389.675,00 kn. Odnose se na rashode za uredski materijal i druge materijalne rashode u iznosu 84.702,00 kn, rashode za energiju u iznosu 72.885,00 kn, rashode za materijal i sirovine u iznosu 20.236,00 kn, rashode za usluge u iznosu 2.061.336,00 kn i druge nespomenute rashode u iznosu 150.516,00 kn.

Rashodi za uredski materijal i drugi materijalni rashodi u iznosu 84.702,00 kn odnose se na tonere, olovke, papire, memorandum, kuverte, materijal za higijenske potrebe, sredstva za čišćenje, te razne druge materijale. Vrijednosno značajniji rashod iznosu 14.183,00 kn, odnosi se na nabavu novih pečata za podružnice. Rashodi za energiju u iznosu 72.885,00 kn, odnose se na utrošenu električnu energiju u iznosu 38.560,00 kn, plin u iznosu 28.740,00 kn, te toplinsku energiju u iznosu 5.585,00 kn.

6.2.1. Rashodi za usluge

Rashodi za usluge planirani su u iznosu 2.050.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 2.061.336,00 kn. Odnose se na usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza u iznosu 633.743,00 kn, usluge promidžbe i informiranja u iznosu 552.200,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 344.841,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 291.871,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 97.928,00 kn, komunalne usluge u iznosu 47.820,00 kn, računalne usluge u iznosu 25.311,00 kn, te druge usluge u iznosu 67.622,00 kn.

- Usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza

Rashodi za usluge telekomunikacija, pošte i prijevoza izvršeni su u iznosu 633.743,00 kn. Odnose se na usluge telefona, telefaksa i interneta u iznosu 452.225,00 kn, usluge prijevoza u iznosu 64.144,00, poštarine u iznosu 48.569,00 kn, smještaja u iznosu 35.217,00 kn, te cestarine, najam automobila i taksi prijevoz u iznosu 33.588,00 kn.

Rashodi za usluge telefona, telefaksa i interneta izvršeni su u iznosu 452.225,00 kn, od čega se na usluge fiksne telefonije odnosi 121.197,00 kn, mobilne telefonije 313.022,00 kn, a interneta 18.006,00 kn. Odlukom predsjednika Stranke određeno je koji članovi i na kojim položajima imaju pravo na podmirenje troškova mobilnih telefona, a maksimalni mjesečni iznos troškova koje podmiruje Stranka određen je u iznosu 2.500,00 kn. Rashodi za usluge korištenja mobilnih telefona ostvarivani su u skladu s navedenom Odlukom.

Rashodi za usluge prijevoza izvršeni su u iznosu 64.144,00 kn, a odnose se na organizirani prijevoz autobusima za članove Stranke iz Zagreba, te iz drugih gradova gdje se nalaze podružnice, u Vukovar, na područje masovne grobnice na Ovčari, te na prijevoz vezan za posjete drugim mjestima i događanjima.

Rashodi za usluge smještaja izvršeni su u iznosu 35.217,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na smještaj članova Stranke u travnju 2008., tijekom susreta članova, te na smještaj prilikom održavanja županijskog izbornog zбора.

- Usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja izvršeni su u iznosu 552.200,00 kn, a odnose se na promidžbeni materijal u iznosu 211.278,00 kn, oglašavanje na javnim površinama u iznosu 207.747,00 kn, usluge oglašavanja u tiskovnim medijima u iznosu 62.411,00 kn, radio i televizijsko oglašavanje u iznosu 49.890,00 kn, te druge usluge promidžbe i informiranja u iznosu 20.874,00 kn.

Za nabavu i izradu promidžbenog materijala izvršeni su rashodi u iznosu 211.278,00 kn. Usluge su nabavljene od većeg broja dobavljača, s obzirom da su ih osim središnjice Stranke, nabavljale i podružnice.

Za uslugu oglašavanja na javnim oglasnim površinama izvršeni su rashodi u iznosu 207.747,00 kn. Odnose se na najam plakatnih površina na 181 lokaciji na području većeg broja gradova, za razdoblje od 25. listopada do 25. studenog 2007. Račun za usluge s priloženim popisom plakatnih površina, dobavljač je ispostavio koncem veljače 2008.

Rashodi za usluge oglašavanja u tiskovnim medijima izvršeni su u iznosu 62.411,00 kn, a odnose se na oglašavanja u tisku prigodom državnih praznika, objave oglasa, sjećanja i čestitki prigodom blagdana. Vrijednosno značajniji pojedinačni rashod odnosi se na objavu sjećanja na preminulog dužnosnika Stranke u dva dnevna lista u ukupnom iznosu 16.752,00 kn.

Za uslugu radijskog i televizijskog oglašavanja izvršeni su rashodi u iznosu 49.890,00 kn, a odnose se na izradu emitiranje promidžbenih spotova na radijskim i televizijskim postajama. Rashodi se većim dijelom odnose na izbornu promidžbu u 2007., a dijelom na emitiranje blagdanskih čestitki u 2008.

- Rashodi za zakupnine i najamnine

Rashodi za zakupnine i najamnine izvršeni su u iznosu 344.841,00 kn, a odnose se na zakup poslovnih prostora u iznosu 188.639,00 kn, najam automobila u iznosu 149.974,00 kn, te najam opreme u iznosu 6.228,00 kn.

Rashodi za zakup poslovnog prostora odnose se na zakup poslovnih prostora za potrebe tajništva i podružnica Stranke, te zakup dvorana za potrebe provođenja aktivnosti Stranke. Zakup za poslovne prostore plaća se jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, te pravnim i fizičkim osobama. Visina zakupnine ovisi o zakupodavcu, površini poslovnog prostora, lokaciji i gradu u kojem se poslovni prostor nalazi. Za zakup dvorana za potrebe održavanja raznih skupova i drugih aktivnosti, zaključeni su ugovori s pravnim osobama. Vrijednosno značajniji rashod u iznosu 23.589,00 kn, odnosi se na zakup dvorane za održavanje Sabora Stranke.

Rashodi za najam automobila izvršeni u iznosu 149.974,00 kn odnose se na najam dva automobila. Ugovori o operativnom najmu navedenih automobila zaključeni su u 2006. na razdoblje od tri godine. Plaćanje najamnina ugovoreno je u 36 mjesečnih obroka. Kao jamstvo da će korisnik pažljivo postupati s predmetom najma, prema jednom ugovoru davatelju najma plaćena je jamčevina u protuvrijednosti 22.479,95 CHF, a prema drugom u protuvrijednosti 7.684,87 EUR. Ugovoreno je da će po isteku ugovora, nakon prodaje predmeta najma ili zaključenja novog ugovora, te nakon podmirenja svih tražbina davatelja najma preostali iznos jamčevine biti vraćen korisniku najma. Koncem 2008. jedan automobil je vraćen davatelju najma, a Stranci je vraćena jamčevina.

- Rashodi za intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge izvršeni su u iznosu 291.871,00 kn. Odnose se na usluge agencija i studentskog servisa u iznosu 183.016,00 kn, usluge odvjetnika u iznosu 73.200,00 kn, ugovore o djelu u iznosu 30.585,00 kn, te druge intelektualne usluge u iznosu 5.070,00 kn.

Rashodi za usluge agencija i studentskog servisa izvršeni su u iznosu 183.016,00 kn, od čega se na usluge agencija odnosi 93.690,00 kn, a na usluge studentskog servisa 89.326,00 kn. Usluge agencija odnose se na promidžbene aktivnosti vezano za izbore u 2007. Usluge studentskog servisa korištene su na temelju Odluke predsjednika Stranke iz travnja 2008., prema kojoj se studenti angažiraju za rad zbog povećanog obima posla pri provedbi unutarstranačkih izbora. Prema navedenoj Odluci za rad se mogu angažirati po potrebi najviše četiri studenta mjesečno. Sa studentima je zaključeno 16 ugovora. U obračunima obavljenih usluga studenta navedeni su podaci o razdoblju obavljanja poslova, količini odrađenih sati, jediničnoj cijeni sata rada, te opis poslova koji su obavljani.

Rashodi za usluge odvjetnika izvršeni su u iznosu 73.200,00 kn, na temelju ugovora o zastupanju i pružanju pravne pomoći koji je zaključen u rujnu 2000. Mjesečna naknada za navedene usluge ugovorena je u iznosu 6.100,00 kn. Tijekom 2008. naknada je isplaćivana u skladu s ugovorom.

Rashodi za usluge na temelju zaključenih ugovora o djelu izvršeni su u iznosu 30.585,00 kn. Rashodi se odnose na jedan ugovor o djelu koji je zaključen u lipnju 2008. za obavljanje određenih računovodstvenih poslova i vođenja poslovnih knjiga za 2008. putem računalnog programa. Za obavljanje poslova u razdoblju od lipnja 2008. do siječnja 2009. ugovorena je neto naknada u iznosu 30.000,00 kn. Plaćanje je ugovoreno u dva obroka. U 2008. plaćen je prvi obrok u bruto iznosu 30.585,00 kn, a drugi obrok plaćen je u 2009. Pripadajući doprinosi, porez i prirez obračunani su i plaćeni u skladu s propisima.

Rashodi za druge intelektualne usluge izvršeni su u iznosu 5.070,00 kn, a vrijednosno najznačajniji rashod u iznosu 4.586,00 kn, odnosi se na usluge obrade tiskovina i selekciju članaka i informacija značajnih za Stranku.

- Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja izvršeni su u iznosu 97.928,00 kn, a odnose se na usluge tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava u iznosu 79.271,00 kn, održavanja postrojenja i opreme u iznosu 14.031,00 kn, te održavanja građevinskih objekata u iznosu 4.626,00 kn.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava odnose se na redovne servise i održavanje, te na popravke automobila. U 2008. donesena je Odluka o korištenju službenih automobila i mobilnih telefona. U skladu s navedenom odlukom, korištena su četiri automobila za koje je Stranka podmirivala troškove održavanja i troškove cestarine. Troškove goriva podmirivale su osobe koje su automobile koristile, a u iznimnim slučajevima Predsjednik je mogao odobriti i plaćanje troškova goriva na teret Stranke. Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme odnose se na servisiranje i održavanje kopirnog uređaja, telefaks uređaja, plinskih instalacija i drugo. Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata odnose se na naknadu za priključenje na plinsku mrežu i staklarske usluge.

6.2.2. Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi planirani su u iznosu 250.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 150.516,00 kn. Odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 76.699,00 kn, premije osiguranja u iznosu 47.387,00 kn, te druge rashode u iznosu 26.430,00 kn.

Rashodi za reprezentaciju odnose se na ugostiteljske usluge za nabavu hrane i pića za potrebe podružnica i središnjice Stranke. Računi za ugostiteljske usluge koje su koristile podružnice, plaćani su na temelju internih naloga za plaćanje, u skladu s odredbama Pravilnika o uređenju unutarnjeg financijskog poslovanja.

U dokumentaciji uz račune, navedeno je za koje aktivnosti su korištene ugostiteljske usluge. Rashodi za premije osiguranja odnose se na kasko osiguranje i obavezno osiguranje od automobilske odgovornosti, za automobile koje Stranka koristi.

6.3. Rashodi za amortizaciju

Rashodi za amortizaciju planirani su u iznosu 130.000,00 kn, a iskazani su iznosu 147.477,00 kn. Navedeni rashodi odnose se na amortizaciju za opremu i sitni inventar koji su nabavljeni u 2008. u iznosu 7.633,00 kn, te za opremu koja je nabavljena ranijih godina u iznosu 139.844,00 kn.

6.4. Financijski rashodi

Financijski rashodi su planirani u iznosu 100.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 104.062,00 kn. Financijski rashodi se odnose na kamate prema ugovorima o kreditima i ugovoru o financijskom najmu automobila u iznosu 54.329,00 kn, te na usluge platnog prometa, negativne tečajne razlike, zatezne kamate iz poslovnih odnosa i druge financijske rashode u iznosu 49.733,00 kn.

6.5. Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) planirani su u iznosu 100.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 133.051,00 kn. Vrijednosno značajnija donacija (pomoć) u iznosu 117.165,00 kn odnosi se na donaciju (pomoć) Udruzi za promicanje hrvatske baštine. Druge donacije (pomoći) u iznosu 15.886,00 kn odnose se na podmirenje troškova školarine, darove djeci i sufinanciranje aktivnosti za dvije udruge.

6.6. Drugi rashodi

Drugi rashodi izvršeni su u iznosu 27.411,00 kn, a odnose se na ovrhe, kazne, troškove prekršajnih postupaka, naknade šteta i drugo.

7. NABAVA IMOVINE

U 2008. u poslovnim knjigama evidentirana je nabava nefinancijske imovine u iznosu 443.409,00 kn, od čega se na nabavnu vrijednost prijevoznog sredstva odnosi 397.400,00 kn, a druge imovine 46.009,00 kn.

Nabavna vrijednost prijevoznog sredstva u iznosu 397.400,00 kn odnosi se na nabavu jednog automobila putem financijskog najma. Ugovor je zaključen na temelju odluke Predsjedništva Stranke iz listopada 2008.

Nabavna vrijednost druge imovine u iznosu 46.009,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj u iznosu 29.701,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 14.579,00 kn, sitni inventar u iznosu 1.409,00 kn, te knjige u iznosu 320,00 kn. Navedena imovina nabavljena je za potrebe središnjice Stranke i za potrebe podružnica. Nabava je obavljena na temelju odgovarajućih odluka.

8. NALAZ

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, političke stranke su dužne voditi poslovne knjige i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija. Vođenje poslovnih knjiga za sve ustrojstvene jedinice organizirano je u tajništvu. Financijsko poslovanje u 2008. obavljalo se putem većeg broja žiro računa i podračuna, koji su otvoreni za poslovanje središnjice, te podružnica i županijskih vijeća Stranke. Za poslovanje svim navedenim računima vođena je jedna glavna knjiga, koja sadrži podatke o cjelokupnom poslovanju Stranke. Unos podataka u poslovne knjige obavljan je na temelju urednih i vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava. Financijski izvještaji sastavljeni su u skladu s propisima. Poslovne knjige su vođene prema propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija. U poslovnim knjigama na računima rashoda za amortizaciju evidentirana je obračunana amortizacija za svu imovinu, a trebalo je evidentirati rashode amortizacije samo za imovinu nabavljenu tijekom 2008. S obzirom da je trošak nabave za imovinu nabavljenu prije 1. siječnja 2008., prema tadašnjim propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija, u cijelosti teretio rashode, pri obračunu amortizacije za navedenu imovinu trebalo je teretiti izvore vlasništva, a ne rashode za 2008. Rashodi amortizacije iskazani su u poslovnim knjigama u 2008. u iznosu 147.477,00 kn, od čega se na amortizaciju za opremu koja je nabavljena ranijih godina odnosi se 139.844,00 kn, a za opremu i sitni inventar koji su nabavljeni u 2008. odnosi se 7.633,00 kn. Zbog navedenog načina evidentiranja amortizacije, rashodi za 2008. iskazani su u većem iznosu za 139.844,00 kn. Rashodi i vlastiti izvori iskazani su u većem iznosu za 139.844,00 kn, a višak prihoda je manji za isti iznos. S obzirom da su vlastiti izvori iskazani u većem iznosu, a višak prihoda u manjem iznosu, navedeni način evidentiranja nije imao financijskog utjecaja na ukupne izvore vlasništva.
- 1.2. *Stranka u očitovanju navodi da u cijelosti prihvaća navode iz Izvješća o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. Također, navodi da će ispraviti uočene nepravilnosti koje se odnose na pogrešno evidentiranje rashoda za amortizaciju, koje su nastale zbog pogrešnog tumačenja novih propisa, te da će u budućem poslovanju postupati prema preporukama Državnog ureda za reviziju.*

Poslovanje Stranke obavljeno je prema financijskom planu, te Planu i programu rada za 2008. Financijskim planom za 2008. planirani su prihodi u iznosu 3.520.000,00 kn, a rashodi u iznosu 3.310.000,00 kn. Prema izvještaju o prihodima i rashodima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008., prihodi su ostvareni u iznosu 3.592.319,00 kn, ukupni rashodi izvršeni su u iznosu 3.042.662,00 kn, te višak prihoda iznosi 549.657,00 kn. Prihodi su ostvareni u skladu s propisima o financiranju političkih stranaka, a sredstva su korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom. Zakonski i drugi propisi su primjenjivani. Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, nisu utjecali na istinitosti i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

III. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Stranke za 2008., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo neprofitnih organizacija. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Stranke.

Poslovanje Stranke obavljeno je prema financijskom planu, te Planu i programu rada za 2008. Financijskim planom za 2008. planirani su prihodi u iznosu 3.520.000,00 kn, a rashodi u iznosu 3.310.000,00 kn. Prema izvještaju o prihodima i rashodima za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008., prihodi su ostvareni u iznosu 3.592.319,00 kn, ukupni rashodi izvršeni su u iznosu 3.042.662,00 kn, te višak prihoda iznosi 549.657,00 kn. Prihodi su ostvareni u skladu s propisima o financiranju političkih stranaka, a sredstva su korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i Statutom. Zakonski i drugi propisi su primjenjivani. Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, nisu utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja te izražavanje drugačije vrste mišljenja.